

Lecția 9

0901. Vocabular

ἀκούω (poate primi genitivul, dar de asemenea primește acuzativul), *aud, ascult*
ἀλλά conj. (mai puternic adversativă decât δέ), *dar, ci, însă*
ἁμαρτωλός, ὁ *păcătos*
ἀποκρίνομαι verb deponent, primește dativul, *răspund*
ἄρχω primește genitivul, *cârmuiesc, domnesc, stăpânesc*. Forma medie înseamnă *încep*
γίνομαι dep. (primește nume prediativ, nu acuzativ), *mă nasc, vin la viață, devin*
διέρχομαι dep., *merg prin mijlocul, traversez, străbat*
εἰσέρχομαι dep., *intru, pătrund*
ἐξέρχομαι dep., *ies, plec*
ἔρχομαι dep., *vin, sosesc, merg*
ἵππος, ὁ *cal*
ὅτι conj., *că*
οὐ (οὐκ înaintea unei vocale, οὐχ înaintea vocalelor cu spirit aspru), *nu*
πορεύομαι dep., *merg, mă duc, plec*
σώζω *mântuiesc, salvez, izbăvesc, scap*
ὑπό prep. cu gen., *de, de către, din cauza, din pricina; cu acuzativ., sub*

0902. Prezentul mediu și pasiv indicativ

Există trei diateze în limba greacă: diateza activă, diateza pasivă și diateza medie. Diateza arată relația care există între acțiunea verbului și subiect. În limba română avem diatezele activă, pasivă și reflexivă. Despre diateza activă s-a vorbit la Lecția 3.

0903. Diateza pasivă

La diateza pasivă, subiectul propoziției este cel care suferă acțiunea și nu el este cel care acționează. De exemplu:

<i>Activ</i>	<i>Pasiv</i>
Eu învăț	Eu sunt învățat
Eu trimit	Eu sunt trimis

0904. Conjugarea verbului διδάσκω la prezent pasiv

	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
<i>Persoana I</i>	διδάσκομαι = <i>sunt învățat</i>	διδασκόμεθα = <i>suntem învățați</i>
<i>Persoana II</i>	διδάσκη = <i>ești învățat</i>	διδάσκεσθε = <i>sunteți învățați</i>
<i>Persoana III</i>	διδάσκειται = <i>este învățat(ă)</i>	διδάσκονται = <i>sunt învățați</i>

0905. Diateza medie

Diateza medie indică faptul că subiectul acționează asupra sa însuși sau pentru sine însuși, sau într-un fel în care participă la rezultatul acțiunii verbului. Dacă cineva își desface sandalele, se poate spune:

λύεται τὰ σάνδαλα

În Noul Testament, acțiuni precum îmbrăcarea sau dezbrăcarea cuiva sunt descrise folosind verbele respective la diateza medie. Lucrul acesta nu este necunoscut vorbitorilor de limbă română, căci exprimări de felul: *mă îmbrac, mă încalț, mă duc, mă gândesc, mă judec* etc. sunt uzuale.

La prezent indicativ, diateza medie are exact aceleași forme ca și diateza pasivă.

Pentru exemplificare vom folosi același verb λύω. Cu toate că el nu apare deloc în NT la diateza medie, conjugarea lui va ajuta pe student să recunoască diateza medie a altor verbe. Traducerea dată în paradigma de mai jos arată într-un mod aproximativ înțelesul de bază al verbului la aceste diateze. În exercițiile din această lecție, formele care ar putea fi ori medii ori pasive, vor fi considerate pasive.

0906. Conjugarea verbului λύω la prezent mediu/pasiv indicativ

	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
<i>Persoana I</i>	λύομαι = <i>mă eliberez/ sunt eliberat</i>	λύομεθα = <i>ne eliberăm/ suntem eliberați</i>
<i>Persoana II</i>	λύῃ = <i>te eliberezi/ ești eliberat</i>	λύεσθε = <i>vă eliberați/ sunteți eliberați</i>
<i>Persoana III</i>	λύεται = <i>se eliberează/ este eliberat</i>	λύονται = <i>se eliberează/ sunt eliberați</i>

Terminațiile personale la diatezele medie și pasivă ale așa-ziselor timpuri primare sunt:

-μαι, -σαι, -ται, -μεθα, -σθε, -νται

Între rădăcină și terminațiile personale este plasată vocala tematică O/ε (o înainte de μ, ν, și ε înainte de alte litere). Persoana a II-a sg., λύῃ este o formă prescurtată a lui λύεται. (O formă alternativă pentru λύῃ este λύει, dar prima dintre acestea pare a fi preferată în NT.)

0907. Este necesar să se facă o precizare în legătură cu modul de traducere în limba română a pasivului, și mai ales în legătură cu sensul care-l poartă, comparativ cu ceea ce s-ar exprima, în limba greacă, prin timpul perfect. De exemplu, în limba română, expresia *sunt pierdut* poate avea înțelesul de *mă aflu în starea de om pierdut*, în sensul că starea mea actuală este urmarea unei acțiuni trecute. Dacă asta este ceea ce se dorește, atunci traducerea în limba greacă nu se face folosind timpul prezent, ci timpul perfect.

Un alt exemplu: σώζομαι înseamnă *sunt salvat*. Aici acțiunea este reprezentată ca având loc în prezent. De asemenea, sensul acestui verb poate fi atribuit unei situații în care, de exemplu, *în fiecare zi sunt salvat dintr-un nou necaz*. Și în acest caz este corectă folosirea timpului prezent, căci este vorba de o acțiune de rutină. Dar în majoritatea cazurilor, *sunt salvat* are sensul de *sunt în stare de om salvat, fapt care rezultă dintr-o acțiune care a avut loc în trecut*. În acest caz, dacă dorim să traducem în limba greacă propoziția *sunt salvat*, va trebui să folosim timpul perfect și nu prezentul.

0908. Folosirea construcției ὑπό + genitiv

Construcția ὑπό + genitiv exprimă agentul prin care este efectuată acțiunea. Acest fel de utilizare apare în principal la diateza pasivă.

Exemple:

1. ὁ ἀπόστολος λύει τὸν δοῦλον înseamnă *apostolul eliberează pe slujitor*.

Dacă același gând ar fi exprimat la diateza pasivă, obiectul verbului activ devine subiectul celui pasiv, iar subiectul verbului activ devine ὑπό + genitiv, adică: ὁ δοῦλος λύεται ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου, ceea ce înseamnă *Slujitorul este eliberat de către apostol*.

2. ἡ ἐκκλησία διδάσκεται ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου = *Biserica este învățată de către apostol*.

3. ὁ ἄνθρωπος φέρεται ὑπὸ τοῦ δούλου = *Omul este dus de către rob*.

Construcția ὑπό + genitiv se folosește numai dacă agentul este ființă umană sau persoană.

0909. Dativul instrumental

Atunci când agentul unui verb pasiv este un animal sau un obiect neînsuflețit, agentul este pus la cazul dativ. Această utilizare este numită dativ de mijloace sau dativ instrumental.

Exemple:

1. ἐγείρονται τῷ λόγῳ τοῦ κυρίου = *Ei sunt înviați prin (de către) cuvântul Domnului*. De comparat cu ἐγείρονται ὑπὸ τοῦ κυρίου = *Ei sunt înviați de către Domnul*. Comparația aceasta servește la observarea distincției între ὑπό cu genitiv (care exprimă agentul personal activ) și dativul care exprimă mijlocul.

2. ἄγομεν τοὺς δούλους μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῶν λόγοις καλοῖς = *Noi conducem pe slujitori cu fiii lor cu cuvinte bune*. Acest exemplu servește la observarea distincției între dativul instrumental și μετὰ cu genitiv, care exprimă ideea de însoțire. Cele două idei, cu toate că în mod logic sunt diferite, le exprimăm adesea în limba română cu ajutorul aceleiași prepoziții: *cu*. În limba greacă, μετὰ + genitiv înseamnă *cu* în sensul de *împreună cu*, iar dativul înseamnă *cu* în sensul de *prin intermediul*.

3. φέρεται ἵπῳ = *El este dus de un cal*.

4. σώζεται τῷ λόγῳ τοῦ θεοῦ = *El este mântuit prin Cuvântul lui Dumnezeu*.

0910. Verbe deponente

Multe dintre verbe nu au formă activă, ci doar formă medie sau pasivă, însă cu înțeles activ. Acestea se numesc verbe deponente. De exemplu, πορεύομαι are formă pasivă, ca și λύομαι, dar este activ ca înțeles, precum λύω. El înseamnă pur și simplu *merg* sau *mă duc*.

De fapt, cea mai obișnuită întrebuintare a prezentului mediu în Noul Testament este în cazul verbelor deponente. Câteva din aceste verbe deponente sunt prezentate în vocabularul acestei lecții:

ἔρχομαι, ἀποκρίνομαι, πορεύομαι, γίνομαι

Aceste patru verbe sunt printre cele mai comune în Noul Testament și trebuie învățate foarte bine.

0911. Verbe compuse

Prepozițiile sunt adesea folosite ca prefixe ale verbelor. Înțelesul verbului este astfel modificat, noul lui înțeles fiind adesea determinat în mod logic de înțelesul comun al prepoziției. De exemplu, ἐκ înseamnă *din*, iar πορεύομαι înseamnă (*eu*) *merg*. Verbul compus ἐκπορεύομαι înseamnă, în mod logic, (*eu*) *ies*.

Înțelesul lui ἀποκρίνομαι = *a răspunde*, poate că nu este tot atât de ușor de determinat în mod logic (cel puțin așa comentează J. Gresham Machen în *New Testament Greek for Beginners*) pornind de la înțelesul celor două cuvinte. Totuși, după un anumit fel de logică, ar putea avea suficient sens: ἀπό înseamnă *de la*, iar κρίνω înseamnă *a judeca*; cum de obicei omul nu răspunde așa, doar ca să se afle în treabă, a răspunde este într-adevăr exprimarea rezultatului unei judecăți.

0912. Poziția lui Οὐ

Negativul Οὐ precede cuvântul pe care-l neagă. Și, deoarece în marea majoritate a cazurilor verbul este cel ce este negat într-o propoziție, poziția normală a lui Οὐ este imediat înainte de verb.

Exemple:

1. οὐ λύω = *nu dezleg*
2. οὐ λύομαι = *nu sunt dezlegat*

0913. Diferite cazuri ale verbelor

Pentru a-și completa înțelesul, multe verbe primesc genitivul (altele dativul) acolo unde, în mod normal, în limba română se folosește acuzativul.

Exemplu:

ἀκούω τῆς φωνῆς = *Aud glasul*. (Verbul ἀκούω poate primi însă și acuzativul).

0914. Exerciții

A. Traduceți în limba română:

1. λύνονται οὗτοι οἱ δοῦλοι ὑπὸ τοῦ κυρίου.
2. τῷ λόγῳ τοῦ κυρίου ἀγόμεθα εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ.
3. οὐκ ἀκούετε τῆς φωνῆς τοῦ προφήτου, ἀλλ' ἐξέρχεσθε ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ.
4. τῷ λόγῳ αὐτοῦ τοῦ κυρίου γίνεσθε μαθηταὶ αὐτοῦ.
5. ἐκεῖνοι οἱ ἀγαθοὶ διδάσκαλοι οὐκ εἰσέρχονται εἰς τοὺς οἴκους τῶν ἁμαρτωλόν.
6. οὐ βαπτίζονται οἱ ἁμαρτωλοὶ ὑπὸ τῶν ἀποστόλων, ἀλλ' ἐξέρχονται ἐκ τούτων τῶν οἴκων πρὸς ἄλλους διδασκάλους.
7. λέγετε ἐκείνοις τοῖς ἁμαρτωλοῖς ὅτι σώζεσθε ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν.
8. ἄρχει αὐτὸς ὁ θεὸς τῆς βασιλείας αὐτοῦ.
9. εἰρήνην ἔχει ἡ ἐκκλησία, ὅτι σώζεται ὑπὸ τοῦ κυρίου αὐτῆς.
10. οὐκ ἀποκρινόμεθα τῷ ἀποστόλῳ ὅτι οὐ γινώσκομεν αὐτόν.
11. οὐχ ὑπὸ τῶν μαθητῶν σώζη ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν σου, ἀλλ' ὑπ' αὐτοῦ τοῦ θεοῦ.
12. οὐ πορεύη ἐν τῇ ὁδῷ τῆς κακῆς, ἀλλὰ σώζη ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἀκούουσι τῆς φωνῆς τοῦ κυρίου.

-
-
13. μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ ἄγεται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ τῆ φωνῆ τῶν ἀποστόλων.
 14. οὐ γίνη μαθητῆς τοῦ κυρίου, ὅτι οὐκ εἰσέρχη εἰς τὴν ἐκκλησίαν αὐτοῦ.

B. Traduceți în limba greacă:

1. Aceste biserici sunt mântuite de Dumnezeu din moarte.
2. Eu sunt mântuit de el și sunt învățat de cuvântul său.
3. Noi devenim ucenici ai apostolului celui bun, dar voi nu ascultați vocea lui.
4. Sunt un păcătos, dar sunt învățat de apostolii Domnului.
5. Eu sunt un slujitor rău, dar tu devii învățător al acestei biserici.
6. Oamenii cei răi spun acelor biserici că frații noștri nu văd fața Domnului.
7. Lumea este nimicită de cuvântul Dumnezeului nostru.
8. Noi cunoaștem pe Domnul căci primim daruri bune de la el și suntem învățați de el în pilde.
9. Tu scrii aceste lururi fraților tăi și ești mântuit din păcatul tău.
10. El învață pe alții și este el însuși învățat de acest apostol.
11. Acel ucenic nu răspunde acestui prooroc, căci nu cunoaște cuvintele lui.
12. Tu spui acestei biserici că ești un slujitor rău.
13. Voi rămâneți în acel templu, deoarece nu sunteți slujitori ai Domnului.
14. Noi nu vedem fețele ucenicilor Domnului nostru, deoarece nu suntem în casele lor.
15. În casa Domnului nostru sunt bucurie și pace.
16. Dumnezeu conduce lumea aceasta prin cuvântul său.
17. Acești păcătoși nu intră în casa Domnului, dar ies în pustie.
18. Aceste cuvinte sunt scrise de Dumnezeu bisericilor sale credincioase.